

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

118

Vragen van het lid **Erkens** (VVD) aan de Minister voor Klimaat en Energie over *het ontbreken van vaste contracten in de Nederlandse energiemarkt* (ingezonden 2 september 2022).

Antwoord van Minister **Jetten** (Klimaat en Energie) (ontvangen 30 september 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het feit dat energieleveranciers geen vaste contracten meer aanbieden? Hoe apprecieert u dit feit?

Antwoord 1

Ja, ik acht dit een onwenselijk effect.

Vraag 2

Zouden langjarige contracten in de huidige markt tot lagere consumententarieven kunnen leiden?

Antwoord 2

In de huidige markt zijn de energieprijzen hoog. Het is niet de verwachting dat deze prijzen op korte termijn zullen dalen. De leveranciers zullen bij het aanbieden van langjarige contracten met een vaste prijs voor een lange periode moeten inkopen tegen de huidige hoge prijzen. Verder zijn de kosten voor zekerheid (*margin calls*) in de huidige markt erg hoog. Energiebedrijven moeten hoge bedragen als onderpand betalen om de risico's op termijncontracten af te dekken. Voor zover energiebedrijven contracten met een vaste prijs aanbieden zullen zij deze hoge kosten voor zekerheid doorberekenen in hun tarieven. Langjarige contracten zullen daarmee niet noodzakelijkerwijs tot lagere consumententarieven leiden. Wél geven ze meer zekerheid aan de consument.

Vraag 3 en 4

Waarom zijn langetermijncontracten nog wel beschikbaar in Duitsland? In hoeverre spelen de relatief lage overstapboetes een rol in het opdrogen van het vaste contractaanbod in Nederland? Denkt u dat energieleveranciers daardoor, in deze onzekere markt, teveel financiële risico's zien in het aanbieden van vaste contracten?

Antwoord 3 en 4

In Duitsland geldt het principe dat de consument zijn contract uitdient en deze niet voortijdig opzegt. Energieleveranciers zijn hiermee eerder bereid langjarige contracten met een vaste prijs aan te bieden. In Nederland kunnen klanten hun contract altijd opzeggen en er geldt in de huidige marktsituatie een relatief lage opzegvergoeding bij het opzeggen van contracten met een bepaalde duur.

Deze vergoeding dekt in de huidige marktsituatie niet de kosten die de energieleverancier maakt als een contract voortijdig wordt opgezegd. Deze situatie zorgt er mede voor dat energieleveranciers terughoudend zijn met het aanbieden van langjarige contracten met vaste prijzen. Daarom is de ACM al geruime tijd in overleg met energieleveranciers om te komen tot een aanpassing van de Richtsnoeren Redelijke opzegvergoedingen.

Zoals genoemd in de Kamerbrief over aanvullende maatregelen energierekening (van 20 september 2022) heb ik met energieleveranciers afgesproken dat er weer vaste contracten in de markt zullen worden aangeboden in 2023, wanneer de ACM regels omtrent de opzegvergoeding voor vaste contracten vaststelt die beter aansluiten bij de reële restwaarde van het contract.

Vraag 5

Waarom zijn energieleveranciers alleen verplicht een modelcontract aan te bieden met variabele tarieven? Ziet u het als een optie om ook het aanbieden van een vast modelcontract verplicht te maken?

Antwoord 5

De ACM heeft de bevoegdheid om na consultatie van organisaties van leveranciers, netbeheerders en afnemers, vast te stellen hoe het modelcontract eruit dient te zien, zo blijkt uit de Elektriciteits- en Gaswet (artikelen 95na Elektriciteitswet 1998 en 52ca Gaswet). In de Elektriciteits- en Gaswet wordt geen invulling gegeven aan de vorm van het modelcontract. De ACM heeft de vorm van het modelcontract vastgesteld in Het Besluit tot vaststellen van het modelcontract voor de levering van elektriciteit en gas aan kleinverbruikers. Daarin heeft de ACM bepaald dat het gaat om een contract met een variabele prijs voor onbepaalde tijd. Dit heeft mede te maken met de verplichting van een leverancier om consumenten ten minste een overeenkomst voor de levering van elektriciteit voor een onbepaalde duur aan te bieden. Ik ben bereid om met de ACM te bespreken of het noodzakelijk en wenselijk is, en zo ja op welke wijze, dat energieleveranciers verplicht worden tot het aanbieden van een vast modelcontract.

Vraag 6 en 7

Bent u bereid om op zeer korte termijn met de Autoriteit Consument & Markt (ACM) in gesprek te gaan om te komen tot nieuwe richtlijnen die het aanbieden van meer vaste contracten weer mogelijk moeten maken?

Bent u bereid om op zeer korte termijn met de energieleveranciers in gesprek te gaan om een beroep te doen op hen om weer vaste contracten te gaan aanbieden?

Antwoord 6 en 7

Zoals genoemd in het antwoord op vraag 3 en 4 vind ik het wenselijk dat leveranciers aan consumenten weer langetermijncontracten met vaste tarieven aanbieden zonder dat zij te hoge financiële risico's behoeven te lopen. De stap van de ACM om in goed overleg met de sector te komen tot een passendere invulling van de richtsnoeren over de hoogte van opzegvergoedingen draagt hieraan bij. Daarnaast heb ik in het antwoord op vraag 5 toegezegd dat ik bereid ben om met de ACM te bespreken of het noodzakelijk en wenselijk is, en zo ja op welke wijze, dat energieleveranciers verplicht worden tot het aanbieden van een vast modelcontract.

Vraag 8

Welke mogelijkheden ziet u om zelfs tot drie of vier jaar durende langetermijncontracten te komen? Zullen deze tot een substantieel lagere maandelijkse energierekening kunnen leiden?

Antwoord 8

Zoals aangegeven, is er een mogelijkheid dat door de aangekondigde stappen, het aanbod van langjarige contracten in de markt zal toenemen. Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 2, is het daarbij echter niet zeker of daarbij de tarieven lager zullen zijn. Dat heeft immers met andere factoren te maken, waaronder de geopolitieke ontwikkelingen en de prijsontwikkelingen in de groothandelsmarkten voor gas en elektriciteit.

Vraag 9

Kunt u deze vragen zo snel als mogelijk beantwoorden?

Antwoord 9

Ik heb de vragen zo snel als mogelijk beantwoord.